ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman
Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

Domnului Ciubotaru Vasile
Primarul comunei Girov, județul Neamț

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 843 / 22 IAN. 2018

RECOMANDAREA

Nr. 2 din 22 ianuarie 2018

În articolul „**Copii închiriați pentru cerșetorie. Se întâmplă în Piatra Neamț**", publicat de Ziar Piatra Neamț la data din 2 septembrie 2017, se relata despre activitatea de cerșetorie în care sunt folosiți copii, fapt devenit fenomen în municipiul Piatra Neamț. Conform celor relatate în articolul de presă, în comunitățile foarte sărace, sau cu familii dezorganizate, copiii foarte mici sunt împrumutați de către părinții biologici altor adulți pentru a impresiona și obține mila oamenilor.

Închirierea copiilor s-ar face pentru sume relativ mici, 10,20 lei pe zi, sau contra unor produse alimentare, în special alcool și țigări.

Conform articolului de presă, cei mici sunt maltratați de către cei care îi folosesc, nu sunt hrăniți, li se administrează alcool ca să nu plângă și să nu devină incomozi.

În articol a fost prezentat exemplul lui [redacted] care este în vârstă de 54 de ani și care conform documentelor are domiciliul în comuna Girov.

Acesta ar fi umblat însoțit întotdeauna de copii, pe care îi schimba periodic. La momentul redactării articolului de presă, acesta era însoțit de o fetiță în vârstă de 2,3 ani pe care o ținea într-un cărucior, nemâncată și murdară.

Având în vedere dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, potrivit cărora, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și direcțiile de asistență socială locale, au obligația de a monitoriza și analiza respectarea drepturilor copilului la nivelul județului și propune măsuri pentru situațiile în care acestea sunt încălcate, Biroul Teritorial Bacău al instituției Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a întreprins demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț, la Direcția de Asistență Socială a municipiului Piatra Neamț,

la Poliția Locală a municipiului Piatra Neamț și la Primăria comunei Girov, județul Neamț.

Ca urmare a demersurilor întreprinse de Biroul Teritorial Bacău, autoritățile sesizate au comunicat informații referitoare la situația familiei de uniune consensuală, [redacted].

1.Prin adresa nr. 23287 din 17 octombrie 2017, Serviciul de Asistență Socială a municipiului Piatra Neamț a comunicat următoarele:

- în luna septembrie 2014 s-a aflat în atenția S.A.S. Piatra Neamț situația minorilor [redacted] și [redacted], fiii numitului [redacted], cu domiciliul în comuna Girov, județul Neamț și ai numitei [redacted], cu domiciliul în comuna Filipești, județul Bacău, care la acea dată locuiau clandestin într-un imobil aflat într-o stare avansată de degradare iar mama minorilor, [redacted], practica cerșetoria împreună cu copiii săi, fiind sancționată de Poliția Locală Piatra Neamț.
- motivat de comportamentul numitei [redacted], dar și de faptul că minorii locuiau în condiții care le puneau în pericol viața și sănătatea, inspectorii serviciului protecția copilului au întocmit și înaintat către D.G.A.S.P.C. Neamț, documentații cu propunerea de instituire a unor măsuri de protecție specială-plasament în regim de urgență, pentru minorii [redacted] și [redacted] (adresa nr. 33552 din 5 septembrie 2014).
- întrucât [redacted] și concubina acestuia s-au mutat în comuna Girov, județul Neamț, după data de 19 septembrie 2014 niciunul din membrii familiei nu ar mai fost identificat ca practicând cerșetoria.

2. Prin adresa nr. 39298 din 19 octombrie 2017, D.G.A.S.P.C Neamț a comunicat următoarele:

- Evaluarea de caz realizată de de specialiștii D.G.A.S.P.C. Neamț în colaborare cu asistentul social din cadrul Serviciului de Asistență Socială Girov a pus în evidență faptul că, **uneori** membrii familiei de uniune consensuală compusă din [redacted] și [redacted] au fost văzuți apelând la mila publicului pe raza administrativ-teritorială a municipiului Piatra Neamț, fiind însoțiți uneori de cei trei copii ai lor, [redacted], în vârstă de 5 ani, [redacted], în vârstă de aproximativ 3 ani și 6 luni și [redacted], în vârstă de 9 luni, **din cauză că resursele materiale și financiare ale acestora sunt insuficiente pentru a le asigura un nivel de viață decent.**

-familia locuiește într-un imobil situat în comunitatea de romi din satul Girov, compusă dintr-o singură încăpere, modest mobilată, cu bunuri de folosință îndelungată și care nu acoperă în totalitate nevoile de preparare a hranei, educație și odihnă ale utilizatorilor săi.

-pe perioada evaluării s-a putut observa faptul că între mamă și cei trei copii sunt structurate relații de afectivitate și atașament reciproc și nu s-au identificat urme/marcatori de abuz sau neglijare gravă, care să necesite scoaterea copiilor din familie.

-Serviciul Public de Asistență Socială din Primăria Girov nu a sesizat cazul acestei familii către D.G.A.S.P.C Neamț și nici nu a înaintat documentația necesară în vederea instituirii unor măsuri de protecție specială pentru cei trei copii, **„motivat de faptul că nu sunt cunoscuți în comunitate ca fiind o familie aflată în situație de risc“.**

3. Prin adresa nr. 5219 din 13 noiembrie 2017, Poliția Locală Piatra Neamț ne-a comunicat că pe parcursul anului 2017, **numita [redacted] a fost depistată de două ori la cerșit pe raza municipiului Piatra Neamț, însoțită de copiii săi minori, fiind sancționată contravențional și informându-se în scris Serviciul de Asistență Socială din cadrul Primăriei comunei Girov, în vederea dispunerii măsurilor de protecție socială care se impun.**

Având în vedere cele de mai sus, Biroul Teritorial Bacău a solicitat Primăriei comunei Girov, județul Neamț să comunice care sunt măsurile dispuse pentru sprijinirea familiei aflate în situație de risc, respectiv, dacă se impune luarea unor măsuri de protecție specială în condițiile legii. Totodată, au fost solicitate și documente, respectiv, ultima anchetă socială și planul de servicii adoptat în cauză.

Prin adresa nr. 13137 din 23 noiembrie 2017, Primăria comunei Girov, județul Neamț a comunicat că minorii în cauză **vor fi** monitorizați permanent și **li se vor acorda** prestațiile cuvenite, în conformitate cu prevederile legale.

Totodată, autoritatea sesizată a trasmis ancheta socială, planul de servicii și o declarație –angajament dată de [redacted], mama minorilor.

Din examinarea anchetei sociale și a planului de servicii, a rezultat că acestea au fost întocmite după efectuarea demersurilor noastre, respectiv la data de 14 noiembrie 2017, ceea ce poate duce la concluzia că până la această dată, familia în cauză nu a fost monitorizată.

Conform anchetei sociale și a planului de servicii, familia locuiește într-o cameră mobilată sumar, cu două paturi, dulap și masă, încălzită cu o sobă din cărămidă.

Colectivul de autoritate tutelară a propus menținerea copiilor în familie și acordarea prestațiilor sociale cuvenite.

La nivel local, părinții celor trei minori au fost determinați să-și înscrie copiii la învățământul preșcolar, în vederea întocmirii dosarelor pentru acordarea stimulentului educațional, a alocației pentru susținerea familiei, precum și a ajutorului pentru încălzirea locuinței.

Conform celor stabilite în planul de servicii, dacă minorii vor frecventa grădinița, **începând cu luna decembrie 2017**, vor primi prestațiile cuvenite.

Din adresele transmise de autoritățile sesizate, rezultă în mod evident că din anul 2014 și până în prezent, pentru familia de uniune consensuală nu a fost dispusă nicio măsură de protecție specială, cu toate că situația de fapt o impunea. Așa cum rezultă din adresa nr. 23287/2017, comunicată de Serviciul de Asistență Socială Piatra Neamț, la data de 5 septembrie 2014, au fost transmise către D.G.A.S.P.C. Neamț, documentații cu propunerea de instituire a unor măsuri de protecție specială-plasament în regim de urgență, pentru minorii [redacted] și [redacted] Cu toate acestea, D.G.A.S.P.C.

Neamț nu a dispus luarea măsurilor prevăzute de Legea nr. 272/2004, privind instituirea plasamentului în regim de urgență, ulterior familia schimbându-și reședința în comuna Girov, județul Neamț.

Din cele comunicate de Poliția Locală a municipiului Piatra Neamț rezultă că [redacted] a continuat să cerșească pe raza administrativ teritorială a municipiului Piatra Neamț și pe parcursul anului 2017, folosindu-se de cei trei copii pentru a stârni mila populației.

Primăria comunei Girov nu a făcut dovada că anterior demersului întreprins de Biroul Teritorial Bacău, ar fi monitorizat această familie, din ancheta socială și planul de servicii rezultând că serviciile și prestațiile ce ar fi trebuit acordate conform legii, vor fi asigurate doar începând cu luna decembrie 2017, fiind vorba despre acordarea stimulentului educațional, a alocației pentru susținerea familiei, precum și a ajutorului pentru încălzirea locuinței.

Potrivit celor comunicate de D.G.A.S.P.C. Neamț, Primăria Girov nu a sesizat cazul acestei familii către D.G.A.S.P.C Neamț și nici nu a înaintat documentația necesară în vederea instituirii unor măsuri de protecție specială pentru cei trei copii, motivat de faptul că **nu sunt cunoscuți în comunitate ca fiind o familie aflată în situație de risc deși** din evaluarea de caz realizată , rezultă contrariul, respectiv faptul că familia locuiește într-un imobil situat în comunitatea de romi din satul Girov, compusă dintr-o singură încăpere, modest mobilată, cu bunuri de folosință îndelungată și care nu acoperă în totalitate nevoile de preparare a hranei, educație și odihnă ale utilizatorilor săi.

Având în vedere cele comunicate de autoritățile sesizate, apreciem că în cauză autoritățile responsabile nu și-au îndeplinit obligațiile care le revin, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind promovarea și protecția drepturilor copilului.

Astfel, potrivit art. 39 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, Serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie, iar potrivit alin. (2), orice separare a copilului de părinții săi trebuie să fie precedată de acordarea serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, acordate în baza unui plan de servicii.

Potrivit art. 40 alin. 1 din același act normative, planul de servicii se întocmește și se pune în aplicare de serviciul public de asistență socială sau de persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale, comunale de la domiciliul copilului, în urma evaluării situației copilului și a familiei acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 40 alin.(5), planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea către D.G.A.S.P.C. dacă, după acordarea serviciilor prevăzute de acest plan se constată că menținerea copilului alături de părinții săi nu este posibilă.

De asemenea, în conformitate cu art. 41 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, dacă în urma vizitelor effectuate de reprezentanții autorității locale se constată că dezvoltarea fizică, mentală, spiritual, morală sau socială a copilului este primejduită, serviciul public de asistență socială este obligat să sesizeze de îndată D.G.A.S.P.C. în vederea luării măsurilor prevăzute de lege.

Potrivit art. 6 alin. (1) din H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a identifica cu prioritate copiii aflaţi în situaţie de risc din unitatea lor administrativ-teritorială

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit (g) din H.G. nr. 691/2015 prin *situaţie de risc* se înțelege orice situaţie, măsură sau inacţiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp.

Față de cele de mai sus și în contextul dispozițiilor legale în vigoare, apreciem că Primăria comunei Girov, județul Neamț, nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind promovarea și protecția drepturilor copilului.

În acest context, în temeiul art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Pentru realizarea scopului legal și constituțional al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice și pentru a pune în valoare colaborarea între Avocatul Poporului, în calitatea sa de mediator și Primăria comunei Girov, județul Neamț, emit prezenta

RECOMANDARE

1 Primarul comunei Girov, județul Neamț, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune luarea cu celeritate a măsurilor legale, în vederea respectării dispozițiilor art. 39-41 din Legea nr. 272/2004 privind promovarea și protecția drepturilor copilului, în vederea identificării precoce a situațiilor de risc în care se pot afla copiii din comunitate;

2 Primarul comunei Girov, județul Neamț va continua monitorizarea familiei de uniune consensuală și va informa Avocatul Poporului cu privire la implementarea planului de servicii adoptat.

AVOCATUL POPORULUI

VICTOR CIORBEA

București.22.01.....2018